

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne – siła wyższa

- Zgodnie z art. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 640/2014 w odniesieniu do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, gdy beneficjent **nie jest w stanie wykonać zobowiązania** w wyniku siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, **płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną wycofuje się proporcjonalnie za lata, w których występowała siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności**. Wycofanie dotyczy wyłącznie tych części zobowiązania, dla których nie wystąpiły dodatkowe koszty lub utracone dochody przed wystąpieniem siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Nie stosuje się wycofania w odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności i innych obowiązków i nie nakłada się kary administracyjnej. Powyższe oznacza, że jeżeli w wyniku zaistnienia zdarzeń o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie zostały spełnione warunki do przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego pakietu/wariantu na powierzchni całej działki/ na kilku działkach/ lub na części działki, płatności do danej działki rolnej bądź działek rolnych nie przyznaje się i nie ustala się kwoty do zwrotu z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania oraz kar administracyjnych.

- W odniesieniu do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, **nie wymagany jest częściowy lub całkowity zwrot wcześniej wypłaconego wsparcia** w przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności. (W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności jeżeli jest to możliwe są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z pierwotnie określonym terminem).

- **Nie stosuje się kar administracyjnych** w zakresie wzajemnej zgodności, jeżeli niezgodność wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w tym zakresie.

- Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - a) śmierć beneficjenta;
 - b) długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
 - c) poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
 - d) zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
 - e) choroba epizootyczna lub choroba roślin dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
 - f) wyłączenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wyłączenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

- ✚ **Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności**, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.
- ✚ **W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności**, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, **rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód** potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Wykaz załączników składanych w przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności albo wystąpienia okoliczności naturalnych dostępny jest na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl